

Жұмасыл А., Атаханова М.Ф.

Silkway Халықаралық университеті Шымкент қ., Қазақстан

АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР НЕГІЗІНДЕ БІЛІМ БЕРУДІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ

Бүгінгі мұғалімнің ең басты қасиетті міндеті – рухани бай, жан-жақты дамыған дарынды тұлға қалыптастыру.

Қазіргі білім саласында оқытудың озық әдістерін меңгермейінше, сауатты, жан-жақты маман болу мүмкін емес. Жаңа әдіс мұғалімнің өзін-өзі дамытып, жан-жақты маман болу үрдісін тиімді ұйымдастыруына көмектеседі.

Біріккен ұлттар ұйымының шешімімен «XXI ғасыр – ақпараттандыру ғасыры» деп аталды. Қазақстан Республикасы да ғылыми-техникалық прогрестің негізгі белгісі – қоғамды ақпараттандыру болатын жаңа кезеңіне енді. Қоғамды ақпараттандыру – экономиканың, ғылымның, мәдениеттің дамуының негізгі шарттарының бірі. Осы мәселені шешудегі басты рөл мектепке жүктеледі.

Адамзаттың қолы жеткен ең үлкен табыстарының бірі – осы ақпарат. Бірақ оны шектен тыс ашық қолдана берсе, жастар санасын улайтын да нәрсеге айналып кетуі мүмкін.

«Қазіргі заманда жастарға ақпараттық технологиямен байланысты әлемдік стандартқа сай мүдделі жаңа білім беру өте қажет» деп, Елбасы атап көрсеткендей, жас ұрпаққа білім беру жолында ақпараттық технологияны оқу үрдісінде оңтайландыру мен тиімділігін арттырудың маңызы зор [1]. Қазақстан Республикасының білім беруді 2020 жылға дейін дамытудың Мемлекеттік бағдарламасында оқу үдерісінде ақпараттық-қатынастық технологияларды кеңінен пайдалану жалпы білім беруді дамытудың басты бағдарының бірі, - делінген [2].

Бүгінгі таңда оқушыны жеке тұлға ретінде дамыту мұғалім жұмысына жаңа технология енгізумен тығыз байланысты.

Ондағы мақсат:

- жаңашыл технология негізінде шығармашылық қызметінің тәжірибесін қалыптастыру, дамыту.

- жаңа технология әрбір мұғалімнен жаңаша ізденісті, шығармашылықпен ойлауды талап етеді. Оқытудың және тәрбие берудің жаңаша технологиясын қолдану мұғалімнің ізденісін, шеберлігін шыңдай түседі.

Білім беру – қоғамда адамды дамыту жағдайын арнайы ұйымдастыратын жүйе. Оқыту – мұғалім мен оқушы арасындағы қатынас арқылы ұрпақтар тәжірибесін беретін және алатын үрдіс.

Сондықтан да оқыту процесін үнемі жетілдіріп отыру заңдылық. Әлемдік процестің бір бөлігі ретінде Қазақстан оқу жүйесі де техникалық өзгерістерден тыс қалып отырған жоқ.

Қазіргі таңда мемлекеттік тілді оқытуда жаңа идеяларды әр сабақта жан-жақты қолданып, жаңаша оқытудың тиімді жолдары қарастырылуда. Өзге ұлт аудиториясында қазақ тілін оқыту әдістері ана тілінде сөйлейтін оқушылар аудиториясынан өзгеше. Ол өзге тіл есебінде жүргізіледі, бірақ бұл арнайы зерттеуді қажет ететін жеке мәселе.

Электронды оқу құралы – қазіргі таңда оқытуда қолданылып жүрген жаңа технологияның бірі. Электронды оқу құралын жасап шығару, оны пайдалану үлкен жауапкершілікті міндет етеді. Сол себепті оқулық бағдарламаға сәйкестендірілген, тақырып көлемі толық қамтылған және ұлттық рухты жігерлендіріп, жастар бойында Отанға деген сезімді оятатын мәтіндер болуды қажет етеді. Жаңа үлгідегі оқулық қандай болса, алатын білім де сондай болады. Демек, жоғары оқу орнында болсын, қазақ мектептерінде болсын, негізгі оқулықтарға қосымша құрал ретінде ондағы қамтылмаған, ұлттығымызды танытып, санамызды оятатын әдістермен қаруланған электронды оқу құралдарын бүгінгі және ертеңгі келешек үшін жазу керек, пайдалану керек [3].

Электронды оқу құралы деп мемлекеттік оқу стандарты бойынша оқытылатын мамандықтарға және оқу жоспарына сәйкес пәндер негізінде құрастырылған басылымдарды айтамыз. Электронды оқу құралы негізінен

аяқталған мультимедиялық материалдар болып табылады және программалау тіліне сәйкестендіріліп жасалады.

Қазақ тілінің «компьютер мұғалімі» – тек қана техникалық, программалық, дидактикалық, әдістемелік тәсілдердің жиынтығы ғана емес, сонымен қатар, ол – солардың жүзеге асырылу жолы да болып табылады. Оқыту процесінің барлық түрі сияқты, компьютерлік оқытудың да барысы мынадай үш негізгі сатыдан тұрады:

- белгілі бір мазмұндағы білім беру;
- қажетті білік, дағдыларды қалыптастыру жолын анықтау;
- ағымдағы немесе қорытынды бақылау жасау.

Мәтінмен жұмыс жүргізу барысында компьютерді тиімді қолданудың мүмкіндіктері көп екені белгілі. Бұл жерде мұғалімнің рөлі қажет болады. Мұғалім мәтінді лингвистикалық талдау үшін жеңіл сұрақтар беріп, өзі ойланып, іздеп табуға мүмкіндік береді. Компьютер берілген сұрақ жауабына түсініктеме беріп отырады. Сөйтіп әр сөйлемнің өзара сабақтаса байланысы көрсетіледі, грамматика мен информацияны игеруге мүмкіндік табады.

Компьютердің көмегімен жүргізілген бақылау жұмыстары оқушының білімін объективті бақылап, материалдың дұрыс өтілгенін немесе дұрыс өтілмегенін талдауға мүмкіндік береді. Білімді бақылау мен бағалауды тест арқылы ұйымдастыру – өте тиімді жолдардың бірі екені белгілі. Компьютермен тест қабылдау барысында қазақ тілінің оқытушылары келесі талаптарға сүйенеді:

- тест қарапайым, нақты, түсінікті тілмен құрастырылуы керек;
- тест бір қатарлы, бір мағыналы болуы тиіс;
- тестіде берілген тапсырма түсінікті, мақсаты айқын болуы тиіс.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1.Әбдікерімова Т. Бастауыш мектеп оқушыларының текст арқылы тілін дамыту әдістемесі. 1993

2. Уайсова Г.И. Методика обучение лексическую систему родного языка в казахской школе. А .: 1993-266

